

НИВА

Вижъ — гонять се буйно талазитъ,
пияни се люшкатъ, свистятъ,
а слънце ги пали съ лжчите си,
вижъ — златните ниви горятъ!...

Чуй шепота буенъ на нивитъ,
какъ тихо, но властно звъни,
стихийно подема душата ти
съ своите буйни вълни!...

Тъ носятъ я вредъ изъ просторитъ
и люшкатъ я волно въ захласъ;
сърдцето ще пръсне гърдитъ ти —
ще липсне къмъ златния класъ!...

Погледай, погледай ти нивитъ —
вижъ черния трудъ награденъ,
и нека въ сърдцето измъченъ
да бие въторга свещенъ!...

ГЕОРГИ КОСТОВЪ

ЦИГАНИ

Репортажъ

ВАСИЛЬ ВОДЕНИЧАРСКИ

Къщитъ имъ сѫ малки, сламени, разхвърляни като съ прашка върху «Маймунъ баиръ». Отъ този баиръ се вижда цѣлото село и «Вранчовата чука» и сребреещата се рѣка подъ нея. Когато лѣтната вечер разпери тъмни крила надъ полето, селото и опасващите го ридове, възъ «Маймунъ баиръ» по изровения отъ пороищата путь запълзватъ малки, смачкани хора, съ лѣскаво черни лица и люлѣщи се като прекършени клони рѣже.

Цигани.

Нѣматъ земя, нито добитътъ. Отъ слънце до слънце напрѣгатъ сили, получаватъ двадесетъ, двадесетъ и петь лева, разбити отъ умора се прибиратъ подъ низките сламени покриви. Заблещукватъ прозорчетата, обаждатъ се парцаливитъ, шоколадови циганчета, баирътъ оживявя.

Въ крайната землянка, първата отъ къмъ полето, живѣе Али Мехмедовъ и старата му майка Кина. Младъ, здравъ е Али, всичко му иде отржки, търсятъ го, той никому не отказва. Болките си циганите нему разказватъ, съвети отъ него търсятъ, спороветъ имъ той разрешава.

Али е цигански «кметъ».

Като дете той дружеше съ най-палавитъ бѣл гарчета. Гарванови гнѣзда ли ще развалятъ, ябълки ли ще крадатъ, съ горнокрайци ли ще се биятъ — Али и Владко на Стоя Вдовицата сѫ винаги първи. Али и Владко бѣха най-силните ученици въ класа. Порастнаха.

Владко се загуби, скита се година, две нѣжди и се върна. Върна се промѣненъ, приказва-

РИКШЪ

Китайски мотивъ

Отмѣстете се хора,
Сторете ми путь — ще ви сгязя!
Азъ съмъ Рикшъ босокракъ и сега,
безъ възишки и стонъ,
запъхтѣнъ като конъ
манدارина Да-Це
за два цента въ двуколка разхождамъ.
Отмѣстете се хора!

Щомъ нощта се простре надъ градътъ,
господарските гейши следъ плавните танци заспятъ
и смѣхътъ въ пъстроцвѣтните лодки утихне,
ще си купя азъ щепа оризъ и ще ямъ,
и дълбоко ще спя подъ звездите,
уморенъ, безприютенъ и самъ.

Отмѣстете се хора,
сторете ми путь — ще ви сгязя!
Мандарина Да-Це е богатъ,
има скъпъ порцелановъ палатъ
и слуги, и гори отъ бамбукъ,
и плантации памукъ,
и дванадесетъ красиви жени,
обградени съ високи стени.
Мандарина Да-Це има всичко,
но нѣма сърдце.

СВѢТОСЛАВЪ ВИХРОВЪ

ше нѣща, които Али отначало не разбираше. Нима Владко, неговиятъ най-добъръ другаръ, лъже. Не! Владко не може да лъже. Али трѣбва да си побълска главата, да разбере. Срича, поти се Али, разбра една прости истини: «зашо землянките сѫ сламени и зашо «Маймунъ баиръ» е циганско свърталище».

И стана Али «кметъ» на циганите.

Вечеръ следъ работа, предъ землянката на Кина, подъ старата вишна, се събиратъ обитателите на «Маймунъ баиръ». Стариятъ Усо сѣда на среща по турски.

— Али, сине, разкажи ни приказка!

— Коя, да ви разкажа дѣдо?

— Разкажи за далечната страна, за циганите разкажи Али!

Върху сухото, черно лице на младия циганинъ пробѣгва свѣтла усмивка, въ спокойния погледъ заблещуква тиха радостъ. Али разказва за циганите, азбуката, театритъ, пѣсните . . .

— Пѣсни, е-ехъ . . . — въздъхва Ютко, връстникъ, близъкъ приятелъ на Али. — Много обичамъ пѣсните.

— Обичашъ ги ти, Ютко, и пѣешъ ги, ама все тежки сѫ твоите, плачливи.

— Какво да правя? Не мога да пѣя други.

— Можешъ. Пѣй за другото, за доброто.

— Е-ехъ! . . . — Отново въздъхва Ютко и сътихъ гласъ повтаря своята стара молба — Али, послушай ме, като волъ ще работя, ще спечелимъ пари за путь, но да отидемъ.

Следва на стр. 4)

